

Nacionalni centar
za vanjsko vrednovanje
obrazovanja

Идентификациона
налепница

ПАЖЉИВО НАЛЕПИТИ

SRP

СРПСКИ ЈЕЗИК

КЊИЖЕВНОСТ И ЈЕЗИК

SRP IK-1 D-S043

SRP.43.SR.R.K1.20

45688

12

Празна страница

ОПШТА УПУТСТВА

Пажљиво прочитајте сва упутства и следите их.

Не okreћите страницу и не решавајте задатке док то не одобри дежурни наставник.

Налепите идентификационе налепнице на све испитне материјале које сте добили у сигурносној кеси.

Испит траје **90** минута.

Испред сваке групе задатака наведено је упутство за решавање.

Пажљиво га прочитајте.

Користите искључиво хемијску оловку која пише плавом или црном бојом.

Пишите читко. Нечитки одговори бодоваће се с нула (0) бодова. Ако погрешите приликом писања, погрешке ставите у заграде, прецртајте их и означите скраћеним потписом. **Забрањено је потписати се пуним именом и презименом.**

Када решите задатке, проверите своје одговоре.

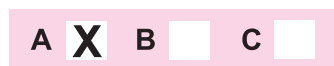
Желимо Вам много успеха!

Ова испитна књижица има 20 страница, од тога 2 празне.

Ако сте погрешно означили одговор, исправите овако:

а) задатак затвореног типа

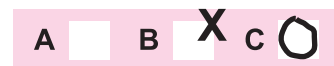
Тачно

Исправак погрешног одговора

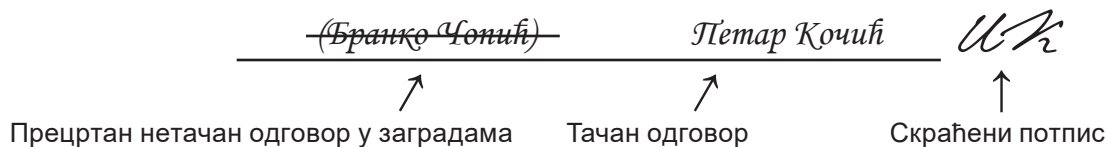
Нетачно

Преписан тачан одговор

Скраћени потпис

б) задатак отвореног типа

SRP IK-1 D-S043

99

Српски језик

Књижевност и језик

1. Задаци вишеструког избора

У следећим задацима тачан је само **један** од више понуђених одговора.
Тачне одговоре означите знаком **X** на листу за одговоре.

1. Која се од наведених дефиниција односи на анафору?

- A. понављање истих или сличних сугласника
- B. понављање исте речи на крају узастопних стихова
- C. понављање исте речи на почетку узастопних стихова
- D. понављање речи с краја стиха на почетку следећег стиха

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

2. Која се од наведених дефиниција односи на елeгију?

- A. натпис на гробу писан у стиху или прози
- B. лирска песма прожета тужним осећањем
- C. свечана песма испевана у част неког божанства
- D. песма која приказује идеализовану слику живота

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

3. Како се зове кратка форма којом се језгровито исказује нека универзална идеја о томе какав је човек и свет који га окружује?

- A. епиграм
- B. брзалица
- C. загонетка
- D. пословица

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

4. Шта се од наведеног односи на фабулу?

- A. лична перспектива из које се приповеда
- B. уметнички саграђен распоред догађаја у делу
- C. збир догађаја који су узрочно-последично повезани
- D. сликовит начин истицања обележја бића, предмета или радњи

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

5. У којој од наведених песама јунак спасава своју љубу од Влах-Алије и опрашта јој издају?

- A. „Диоба Јакшића”
- B. „Бановић Страхиња”
- C. „Женидба краља Вукашина”
- D. „Женидба Милића барјактара”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

6. Пажљиво прочитајте стихове из народне епске песме „Урош и Мрњавчевићи”:

„Сине Марко, да те бог убије!
Ти немао гроба ни порода!
И да би ти душа не испала –
док турскога цара не дворио!”

Која је краћа народна врста интегрисана у наведене стихове?

- A. изрека
- B. клетва
- C. заклетва
- D. благослов

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

7. Који српски средњовековни споменик укључује записе Глигорија Дијака који се односе на његов преписивачки рад?

- A. „Маријино јеванђеље”
- B. „Мирослављево јеванђеље”
- C. „Слово о писменима”
- D. „Хиландарски типик”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>8. Која се од наведених тврдњи не односи на епоху средњег века у српској књижевности?</p> <p>A. Доминантна књижевна врста је житије. B. Писци су сматрали да их бог надахњује да стварају. C. Књижевна дела прожета су индивидуалношћу и субјективношћу. D. Мотиви и теме књижевних дела доминантно су религиозног карактера.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>9. Која се од наведених тврдњи односи на епоху барока у српској књижевности?</p> <p>A. Развија се паралелно с европским. B. Доминантна књижевна врста је роман. C. Најзаступљеније теме су љубав и лепота жене. D. Главна обележја су алегоричност и кићеност стила.</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>10. У којем се временском периоду јавља просветитељство у српској књижевности?</p> <p>A. у првој половини 18. века B. у другој половини 18. века C. у првој половини 19. века D. у другој половини 19. века</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
<p>11. У којој књижевној епохи Јован Стерија Поповић проналази инспирацију за комедију „Тврдица“?</p> <p>A. антици B. бароку C. реализму D. романтизму</p>	<p>A. ☐</p> <p>B. ☐</p> <p>C. ☐</p> <p>D. ☐</p>
SRP IK-1 D-S043	
 01	

Српски језик

Књижевност и језик

12. Пажљиво прочитајте стихове Бранка Радичевића из поеме „Ђачки растанак”:

„Ој соколе Далматинче,
дивна мора дивни синче!
Ој ти красни Дубровчане,
наш и данас бели дане”

Која је стилска фигура присутна у наведеним стиховима?

- A. парадокс
- B. градација
- C. апострофа
- D. ономотопеја

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

13. Пажљиво прочитајте стихове Ђуре Јакшића из песме „Орао”:

„По тамној магли тешког вихора
Неће на земљу ни небо, хол!
Небо му с’ чини да пасти мора,
А пуста земља сам један бол.”

Која се врста риме јавља у наведеним стиховима?

- A. парна
- B. укрштена
- C. обгрљена
- D. леонинска

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

14. Који од наведених писаца припада епохи романтизма?

- A. Лаза Костић
- B. Лаза Лазаревић
- C. Миодраг Павловић
- D. Сима Пандуровић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

15. Која се од наведених тврдњи односи на епоху српског реализма?

- A. Приповедач тежи да буде субјективан.
- B. Јавља се крајем 17. и почетком 18. века.
- C. Најзаступљенији књижевни род је драма.
- D. Књижевна дела тематизују живот обичног човека.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

16. Пажљиво прочитајте одломак из приповетке „Глава шећера” Милована Глишића:

„Прође година, ваља исплатити, а нема се откуд. Молих га, кумих да ме почека још који месец дана, док продам ракију и неко свињче, па да скрим и да му исплатим. Аја! Неће ни главе да окрене, него вели: ‘Паре на плац, јали ћу те суду!...’ (...) – Напослетку вели: ‘Хајде да променимо облигацију.’ Нарачуни тамо – не знам дангубу, те интерес, те писање, изиђе равних сто дуката. ‘Сад’, вели, ‘да променимо, али да начинимо на сто педесет дуката.’ Окрене, обрни – немаш куд! Дам му облигацију...”

Који се друштвени проблем приказује у наведеном одломку?

- A. Бесконачни судски процеси.
- B. Ниска откупна цена пољопривредних производа.
- C. Зеленаши који позајмљују новац уз велике камате.
- D. Неповољни услови добијања пољопривредних кредита.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

17. Која се од наведених тврдњи **не односи** на роман „Зона Замфирова” Стевана Сремца?

- A. Роман приказује нишку средину друге половине 19. века.
- B. Јунаци романа говоре стандардним српским језиком 19. века.
- C. Протагонисти љубавне приче припадају различитим сталежима.
- D. Роман описује пропаст чорбација након ослобођења Ниша од Турака.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>18. Како гласи поднаслов приповетке „Поварета” Симе Матавуља?</p> <p>A. „Из београдског живота” B. „Из војвођанске вароши” C. „Са далматинског острва” D. „Са црногорске обале”</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>19. Која се од наведених тврдњи односи на поезију модерне?</p> <p>A. Настаје током читавог 19. века. B. Развила се као реакција на књижевност романтизма. C. Заснива се на идеји да „песма мора бити цела лепа”. D. Њена главна функција је поучавање и васпитање човека.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>20. Која се од наведених тврдњи односи на песму „Тамница” Владислава Петковића Диса?</p> <p>A. Настала је у епохи романтизма. B. Песма има пролошку и програмску функцију. C. Мотив мртве драге преузет је из реалистичке поезије. D. Песма је објављена у збирци песама „Ми чекамо цара”.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p>	 01

Српски језик

Књижевност и језик

21. Пажљиво прочитајте наведене стихове песме „Залазак сунца” Јована Дучића:

„Још бакрено небо распаљено сија,
И црвени река од вечерњег жара;
Још подмукли пожар као да избија
Из црне шуме старих четинара.
Негде далеко чује се где хукти
Воденички точак промуклијем гласом;
Ал’ над долинама док још небо букти,
Цвет водени већ је засп’о над таласом.

Опет једно вече... И мени се чини
Негде далеко, преко трију мора,
При заласку сунца у првој тишини,
Тужна и у сенци смарагдових гора –
Бледа, као чежња, непозната жена,
С круном и у сјају, седи, мислећ на ме...
Тешка је, бескрајна, вечна туга њена
На домаку ноћи, тишине и таме.”

Која се од наведених тврдњи односи на наведене стихове?

- A. Опевана жена је чулна и страсна.
- B. Стихови су написани у десетерцу.
- C. Лирски субјекат је резигниран и хладан.
- D. Звучне слике двеју строфа су у контрасту.

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

22. За чим чезне лик Коштане из истоимене драме?

- A. за суровом осветом
- B. за потпуном слободом
- C. за браком и породицом
- D. за материјалним богатством

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>23. Који је од наведених писаца стварао у периоду међуратне књижевности?</p> <p>A. Душан Васиљев B. Јован Дучић C. Данило Киш D. Васко Попа</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>24. Која се од наведених тврдњи односи на песму „Плава гробница” Милутина Бојића?</p> <p>A. Песма је херметична. B. Главни мотив је страх од смрти. C. Рефренске стихове одликује химничност. D. Лирски субјекат је занесен лепотом природе.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>25. Које је усвојено дете из дела „Госпа Нола” завршило школе и постало успешно?</p> <p>A. Јулица B. Паула C. Срба D. Шваба</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>26. Која се од наведених тврдњи односи на роман „Сеобе” Милоша Црњанског?</p> <p>A. Роман је исприповедан у првом лицу. B. Радња романа је смештена на северу Русије. C. Главни јунак се истиче младошћу и јунаштвом. D. Радња романа је инспирисана историјским догађајима.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>27. Која се од наведених тврдњи не односи на роман „Прољећа Ивана Галеба” Владана Деснице?</p> <p>A. По врсти је роман есеј. B. Јунак романа борави у болници. C. Роман је исприповедан у трећем лицу. D. У роману се преплићу садашњост и прошлост.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p>	<div> 01</div>

Српски језик

Књижевност и језик

- 28.** Пажљиво прочитајте наведени одломак из приче „Енциклопедија мртвих” Данила Киша:

„Међутим, госпођа Јохансон показа портиру неку пропусницу и он нас уведе, гунђајући. Држао је у руци велику алку с кључевима, као онај чувар који нас је, дан раније, увео у Централни затвор на представу Годоа. Моја ме домаћица предаде у руке овом Керберу и рече ми да ће доћи по мене ујутро у хотел, а да ја само разгледам с миром Божјим библиотеку, господин ће ми већ позвати такси, господин ми стоји на располагању...”

Са чиме је у наведеном одломку упоређена библиотека у којој се налази „Енциклопедија мртвих”?

- A. хотелом
- B. затвором
- C. старачким домом
- D. Бекетовом драмом

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

- 29.** Који је од наведених писаца живео и стварао у 20. веку?

- A. Војислав Илић
- B. Ђура Јакшић
- C. Лаза Лазаревић
- D. Стеван Раичковић

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

- 30.** Како се зове збирка песама Миодрага Павловића која представља почетак савремене српске поезије?

- A. „Ватра и ништа”
- B. „Камена успаванка”
- C. „Кора”
- D. „87 песама”

- A. ☐
- B. ☐
- C. ☐
- D. ☐

SRP IK-1 D-S043

01

Српски језик

Књижевност и језик

<p>31. Који од наведених назива није написан у складу с правописном нормом српског стандардног језика?</p> <p>A. Карађорђево трг B. Улица Краљице Марије C. Булевар краља Александра D. Булевар Арсенија Чарнојевића</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>32. У којем од наведених парова долази до једначења сугласника по звучности?</p> <p>A. дуг – дужи B. бег – бекство C. стан – стамбени D. прасе – прашчић</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>33. Коју од наведених граматичких категорија има реч брзо у реченици Време брзо пролази?</p> <p>A. род B. број C. придевски вид D. степен компарације</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>34. Којом је врстом творбе настала именица југозапад?</p> <p>A. слагањем B. извођењем C. претварањем D. комбинованом творбом</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>35. У којем се од понуђених примера јавља зависносложена атрибуцка реченица?</p> <p>A. Идем где сам наурио. B. Старац је чувао што је стекао. C. Купила је хаљину која јој се свидела. D. Певао је тако лепо да су му се сви дивили.</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p>	<div> 01</div>

Српски језик

Књижевност и језик

<p>36. Која је од наведених речи историзам?</p> <p>A. војна B. полза C. позорје D. фараон</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>37. Шта значи да је неко учинио медвеђу услугу?</p> <p>A. учинио је противуслугу B. учинио је велику услугу C. учинио је услугу којом је нанео штету D. учинио је услугу која се не може узвратити</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>38. Који је од наведених дијалеката (и)јекавског изговора?</p> <p>A. косовско-ресавски B. призренско-тимочки C. источнохерцеговачки D. шумадијско-војвођански</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>39. Који од наведених језика не припада јужнословенској групи?</p> <p>A. српски B. бугарски C. словачки D. македонски</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>40. Шта од наведеног није написано публицистичким функционалним стилем?</p> <p>A. уговор B. интервју C. извештај D. репортажа</p>	<p>A. ☐ B. ☐ C. ☐ D. ☐</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p> <div><p>01</p></div>	

Српски језик

Књижевност и језик

2. Задаци кратког одговора

На следеће задатке одговорите кратким одговором (од највише четири речи).
Одговоре упишите **искључиво** на предвиђено место у испитној књижици.
Не испуњавајте простор за бодовање.

41. Којем књижевном роду припадају комедија и трагедија?

0 ☐

1 ☐

бод

42. Пажљиво прочитајте стихове из народне епске песме „Марко пије уз рамазан вино”:

„Марко носи зелену доламу,
Марко пије уз рамазан вино”

Након којег се слога налази цезура у наведеним стиховима?

0 ☐

1 ☐

бод

43. Како се зове средњовековна прозна врста која приказује живот светаца, владара и истакнутих црквених поглавара?

0 ☐

1 ☐

бод

SRP IK-1 D-S043

02

Српски језик

Књижевност и језик

<p>44. Како се зове барокни писац и проповедник који је написао „Беседе шајкашима“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>45. Како се зове аутор дела „Писмо Харалампију“, који се залаже за увођење народног језика у књижевност?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>46. Којој књижевној епохи припада песник Јован Јовановић Змај?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>47. Како се зове писац који је написао спев „Горски вијенац“?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>48. Како се зове творац српског реалистичког друштвеног романа?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>49. Којој прозној врсти припада дело „Све ће то народ позлатити” Лазе Лазаревића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>50. По којем је граду добио назив књижевни кружок којем су припадали песници Јован Дучић и Алекса Шантић?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>51. У којој књижевној епохи ствара песник Сима Пандуровић?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>52. Како се зове књижевни правац чији је зачетник Милош Црњански?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>53. Како се зове лик рибара из дела „Људи говоре” Растка Петровића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p> <p> 02</p>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>54. У којем се граду одвија радња романа „На Дрини ћуприја” Иве Андрића?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>55. Како се зове аутор песничке збирке „Кора”?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56. Пажљиво прочитајте наведену реченицу и одговорите на следећих пет питања:</p> <p>Цела наша земља састављена је од комада прошлости. (Милош Црњански)</p>	
<p>56.1. На којем се слогу речи прошлости налази акценат?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56.2. Које је врсте заменица у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>SRP IK-1 D-S043</p> <div><p>02</p></div>	

Српски језик

Књижевност и језик

<p>56.3. Како гласи предикат наведене реченице с глаголом у имперфекту?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56.4. Која је реч у функцији субјекта у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
<p>56.5. Коју синтаксичку функцију врши реч цела у наведеној реченици?</p> <p>_____</p>	<p>0 ☐</p> <p>1 ☐</p> <p>бод</p>
SRP IK-1 D-S043	 02

Празна страница

